

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไว้หลายประการ โดยมีผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบควบคุมราชการประจำในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้เป็นไปตามนโยบาย รวมทั้งกำชับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเป้าประสงค์สูงสุด คือความมั่นคงของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ความสงบสุขของสังคมและชุมชน ตลอดจนประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นสำคัญ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2547)

แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2550-2554 มีความมุ่งหวังให้ข้าราชการตำรวจทุกคน ลูกจ้างและพนักงานราชการ ในทุกส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการและแนวทางปฏิบัติอย่างมีแผนและเป็นระบบ มีระเบียบ เพื่อที่จะได้พัฒนาตนเองและครอบครัว หน่วยงานและระบบงานให้มีความพร้อมสูงสุด ในการที่จะปฏิบัติตามพันธกิจ หลักที่สำคัญยิ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ดังนั้นในการพัฒนาข้าราชการตำรวจจำเป็นต้องพัฒนาคังนี้

ให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และได้รับสวัสดิการที่ดี

เกิดอุดมคติและความมั่นคงในความคิดสูงสุด

เพื่อให้เป็นข้าราชการตำรวจที่ดี มีคุณภาพเป็นที่พึงของประชาชน

แผนการพัฒนาตำรวจ องค์กรทุกองค์กรจะประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้นั้น การใช้ทรัพยากรการบริหารซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีอยู่ในองค์กร จะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะนำความสำเร็จมาสู่องค์กร ทั้งนี้เนื่องจากคนหรือทรัพยากรมนุษย์เป็นเครื่องมือและทั้งเป็นเป้าหมายของการพัฒนา คนจึงต้องเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวง ดังนั้นการพัฒนาสังคมจึงต้องเริ่มต้นที่คน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การสร้างคนก่อนสร้างงานคือพื้นฐานของ

การพัฒนาส่วนแผนการพัฒนางค์กร-หน่วยงาน เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้จะได้รับการพัฒนาข้าราชการตำรวจและครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตมีรูปแบบวิถีชีวิตที่ดีงาม หากองค์กร-หน่วยงานไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมและทันสมัยที่บริการรับใช้ประชาชน ข้าราชการตำรวจก็ไม่อาจจะปฏิบัติหน้าที่ให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าประสงค์ได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนางค์กร-หน่วยงานในทุก ๆ ด้าน ให้มีความพร้อมและทันสมัยในการบริการและรับใช้ประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนางค์กรให้มีความพร้อมและทันสมัยในการบริการประชาชน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด คือความมั่นคงของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ความสงบสุข สังคมและชุมชน ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้การพัฒนาข้าราชการตำรวจและครอบครัว ตลอดจนองค์กร – หน่วยงาน เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว สิ่งที่สำคัญยิ่งอีกประการคือ การพัฒนาระบบงานให้ครอบคลุมภารกิจทั้งหมดในการปฏิบัติหน้าที่บรรลุเป้าประสงค์อย่างแท้จริง แผนพัฒนาระบบงานจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน ที่จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับแผนงานพัฒนาตำรวจและครอบครัว (แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550)

กองกำกับการ 4 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกโคดรัมให้กับข้าราชการตำรวจในสังกัด กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และข้าราชการตำรวจอื่น ๆ ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตามแผนการฝึกอบรมหลักสูตรการโคดรัมแบบสายกระดูกคงที่ (Static line) แบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือการฝึกโคดรัมใหม่และการฝึกโคดรัมทบทวนประจำปี สำหรับการฝึกหลักสูตรโคดรัมใหม่แบบสายกระดูกคงที่ (Static line) นั้นถือได้ว่าเป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญและจะต้องดำเนินการฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการตำรวจในสังกัดเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรของหน่วย และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วย เพื่อให้บุคลากรในสังกัดสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการส่งกำลังทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้มีขีดความสามารถในการสนับสนุนภารกิจต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย และให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสังกัดให้ได้รับความรู้ความสามารถและทักษะ เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การฝึกโคดรัมใหม่แบบสายกระดูกคงที่ที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิคการฝึกอบรม ความต้องการในการฝึกอบรม การประเมินผล และด้านอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการฝึกอบรม (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2550)

ฉะนั้นการฝึกอบรมหลักสูตร โคตร่มใหม่ต้องคำนึงถึงความต้องการของพัฒนาบุคลากร การปรับปรุงหลักสูตรการฝึกให้มีความทันสมัยและความพร้อมในทุกด้านทั้งทางด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิคการฝึกอบรม ระยะเวลาที่เหมาะสม ตลอดจนการหาแนวทางในการจัด หลักสูตรการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาหาความต้องการในการฝึกอบรมของข้าราชการตำรวจและการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมและทันสมัย

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสังกัดกองกำกับการ 4 กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร โคตร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อขัดข้องต่างๆที่มีผลต่อกระบวนการฝึก หลักสูตรโคตร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ การฝึกที่ผ่านมายังพบข้อปัญหาต่าง ๆ เช่น ด้านการพัฒนาครู ฝึก ด้านความทันสมัยของอุปกรณ์การฝึก ด้านความสะอาด ด้านความพร้อมในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการประเมินผล โครงการฝึกอบรมหลักสูตร โคตร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่

เพื่อเป็นการพัฒนาการฝึกอบรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยการประเมินเชิงระบบ เพื่อจะได้นำ ข้อมูลเป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสังกัด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมิน โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึก โคตร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึก โคตร่มใหม่แบบสาย กระตุกคองที่กับผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
3. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึก โคตร่มใหม่แบบ สายกระตุกคองที่

สมมติฐานการวิจัย

1. โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึก โคตร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลาง
2. การประเมินผลโครงการฝึกอบรมหลักสูตร โคตร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ของ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กับผลสัมฤทธิ์ของโครงการฝึกอบรมหลักสูตร โคตร่มใหม่แบบ สายกระตุกคองที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษาโครงการฝึกอบรมหลักสูตร โดคร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ ของกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ค่ายนเรศวร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี โดยมุ่งศึกษาข้อมูลจากข้าราชการตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมและสำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรม

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการ โดคร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ ประจำปีงบประมาณ 2554 จำนวน 3 รุ่น รวม 360 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่จบหลักสูตรการฝึก โดคร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ โดยใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ ได้ 192 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้นำแนวคิด CIPP Model ของ Stufflebeam, D.L. and others (1971) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลโครงการ 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึก โดคร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนศึกษาตั้งแต่เดือน มกราคม 2554 – เมษายน 2554

ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการศึกษาเฉพาะข้าราชการตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร โดคร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ กรณีการฝึกการ โดคร่มใหม่แบบสายกระตุกคองที่ของข้าราชการตำรวจ ณ กองกำกับการ 4 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ค่ายนเรศวร) จังหวัดเพชรบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

บริบท หมายถึง สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆ ที่รายล้อมเหตุการณ์หนึ่ง เรื่องหนึ่ง ประเด็นหนึ่ง เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริง

หรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่

ปัจจัยนำเข้า หมายถึง คือทรัพยากรขององค์กรที่ใช้ผลิตทั้งที่เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน (Tangible Assets) เช่น วัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) เช่น แรงงาน ระบบการจัดการ ข่าวสาร ทรัพยากรที่ใช้จะต้องมีคุณสมบัติและประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินโครงการ หมายถึง แนวทางการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีขั้นตอน ซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ขั้นตอนดังกล่าวช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายได้โดยใช้เวลาและทรัพยากรน้อยที่สุด

ผลผลิต หมายถึง กิจกรรม งาน หรือบริการที่ทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว เพื่อส่งให้ผู้รับบริการงานทุกอย่างต้องมีผู้รับบริการ ผู้รับบริการอาจจะเป็นคนในองค์กร หรือนอกองค์กร แล้วแต่ลักษณะของงาน หรือผลผลิตหมายถึง สิ่งของ หรือบริการที่เป็นรูปธรรม รับรู้ได้ หรือผลิตโดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้บุคคลภายนอกได้ใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราทำ เราผลิต และควบคุมได้

ผลลัพธ์ หมายถึง เหตุการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้น หรือเงื่อนไขที่เกิดขึ้นนอกโครงการ และมีความเกี่ยวข้องโดยตรง ต่อผู้ใช้บริการ และสาธารณะ หรืออีกนัยหนึ่ง ผลลัพธ์ หมายถึง ผลประโยชน์ที่ได้จากผลผลิต และผลกระทบที่มีต่อชุมชน และสิ่งแวดล้อมในการใช้ประโยชน์ จากสินค้าและบริการที่จัดทำ หรือผลิตขึ้นมาโดยหน่วยงานของรัฐ

ผลสัมฤทธิ์ (Results) หมายถึง ผลกระทบที่ติดตามมาอย่างต่อเนื่องภายหลังจากการนำผลลัพธ์ (Outcome) ไปใช้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผลสัมฤทธิ์ คือ ผลสำเร็จทั้งของวัตถุประสงค์ในระดับโครงการ และ/หรือผลสำเร็จของวัตถุประสงค์ในระดับแผนงาน (Program) สำหรับในการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คำว่าผลสัมฤทธิ์ (Results) หมายถึง ความสำเร็จในระดับแผนงาน

การโคจรร่ม หมายถึง การกระโดดโดยมีร่มออกมาจากอากาศยาน และรวมถึงการกระโดดลงมาจากที่สูงอื่น เช่นจากหน้าผาสูงหรืออาคารสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ที่มีความสูงมากพอที่จะกระโดดได้ และปล่อยให้ลอยตกลงมาตามแรงดึงดูดของโลก จนกระทั่งตกลงมาถึงระดับความสูงที่ต้องการ แล้วจึงทำการเปิดร่มให้กางออกเพื่อช่วยพยุงน้ำหนักตัวให้ลงสู่พื้นอย่างปลอดภัย

การฝึกโคจรร่มใหม่แบบสายกระตุกคงที่ หมายถึง การ โคจรร่มโดยที่อากาศยานเป็นตัวกระตุกร่มให้ทำงาน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หมายถึง ผู้ที่ทดสอบร่างกายผ่านตามเกณฑ์และเข้ารับการอบรมหลักสูตรการฝึกโคจรร่มใหม่แบบสายกระตุกคงที่

ความพร้อมของสถานที่เรียนและวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง ความพร้อมของสถานที่เรียนและวัสดุอุปกรณ์ เช่น ห้องบรรยาย โต๊ะเก้าอี้สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม โสตทัศนอุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการประกอบการฝึกอบรมที่ใช้ในการฝึกอบรม อุปกรณ์สำหรับการฝึก และการออกกำลังกาย ในสถานที่ฝึกอบรมมีความเหมาะสม

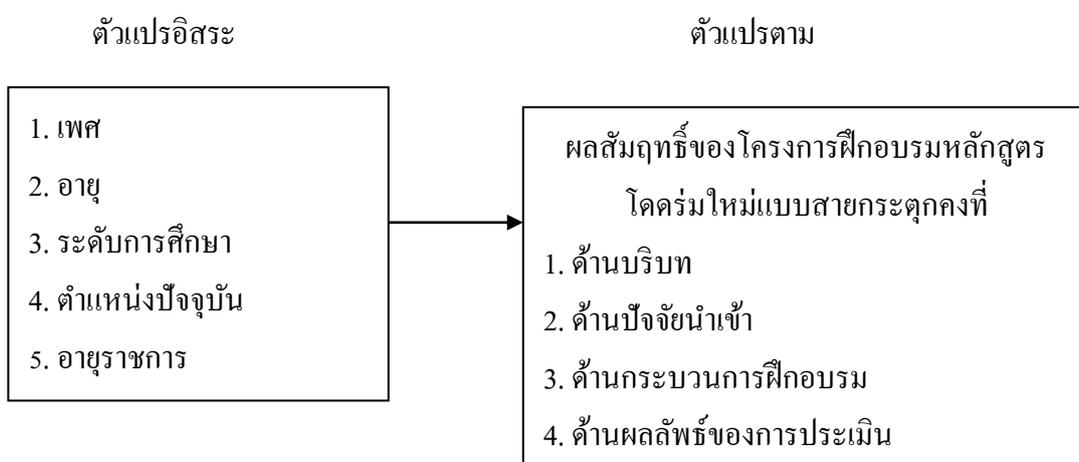
กระบวนการ หมายถึง ชุดกิจกรรม การดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลง พัฒนาการ หรือหน้าที่ที่ต่อเนื่อง อันก่อให้เกิดผลลัพธ์ เพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่

กก.4 บก.สอ.บข.ตชด. หมายถึง กองกำกับการ 4 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการฝึกอบรม และผลลัพธ์ของการประเมิน ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกโคตรมใหม่แบบสายกระตุกคองที่ต่อไป

2. นำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาต่อ และเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ที่เหมาะสม และเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักวิชาการ นักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจต้องการนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปพัฒนาต่อยอดต่อไป